

ринкових змін. У наступному розділі доцільно розглянути практичні інструменти розвитку інтелектуального капіталу в умовах цифрової трансформації та визначити напрями його інтеграції у систему стратегічного управління підприємством.

Список використаних джерел

1. Yilmaz AA, Tuzlukaya SE (2024). The relation between intellectual capital and digital transformation: a bibliometric analysis. *International Journal of Innovation Science*, Vol. 16 No. 2 pp. 244–264, doi: <https://doi.org/10.1108/IJIS-08-2022-0145>.

2. Dinu, E., Vătămănescu, E.-M., Stăneiu, R.-M., & Rusu, M. (2023). An Exploratory Study Linking Intellectual Capital and Technology Management towards Innovative Performance in KIBS. *Sustainability*, no.15(2), 1356. <https://doi.org/10.3390/su15021356> energy sector company. *Energies*, 2022. 15(13), 4701. <https://doi.org/10.3390/en15134701>.

УДК 330.5:330.15

JEL Classification: G21, O33

DOI: <https://doi.org/10.64076/eecsr251114.04>

Куликов К. Б.,

директор "Інституту спільної історії", здобувач
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Державний торговельно-економічний
університет, м. Київ

ВІД УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ДО УПРАВЛІННЯ СИСТЕМАМИ: ЦИФРОВА ПЛАТФОРМА ALADDIN ЯК ЯДРО ЕВОЛЮЦІЇ СВІТОВИХ ФІНАНСОВИХ СИСТЕМ

Штучний інтелект як драйвер ринку.

Згідно зі звітом Grand View Research, до 2030 року глобальний ринок штучного інтелекту (ШІ) сягне 1,81 трлн доларів США, демонструючи середньорічне зростання близько 40% [1]. ШІ дедалі активніше впроваджується у всі галузі — від фінансів і страхування до охорони здоров'я та автомобілебудування. У центрі цієї хвилі автоматизації стоять інтегровані цифрові платформи,

здатні поєднати аналітику, управління ризиками та прийняття рішень у єдину екосистему.

DAMP (цифрові платформи управління активами) змінюють філософію функціонування фінансового ринку.

Більш ніж 30-річна практика використання DAMP (Digital asset management platform) довела важливість цифрових платформ управління активами у формуванні зовнішнього середовища для розвитку глобальних компаній інвестиційного менеджменту[2].

Ці платформи охоплюють вертикально інтегрований набір послуг - від надання індексних фондів та ETF до роботизованого консультування, аналітики третіх сторін та підтримки торгівлі. DAMP не стільки використовують технології для підвищення своєї конкурентоспроможності на ринках, скільки для радикальної реструктуризації самого ринку. Більше того їхнє зростання було пов'язане з парадоксом централізації через демократизацію, коли зниження витрат клієнтів контрінтуїтивно пов'язане з олігополією або монополією. Однак специфічні характеристики фінансового сектору - і насамперед те, наскільки він уже нагадує економіку цифрових платформ за своєю інформаційною насиченістю та організаційною і регуляторною мінливістю - призвели до відмінностей у логіці та наслідках зростання DAMPs порівняно з іншими галузями. Зокрема, DAMPs:

- мали тенденцію асиметрично порушувати різні виміри ринкової ефективності;
- загалом менш придатні для регуляторного арбітражу, ніж інші інструменти, що вже є в розпорядженні фінансових компаній;
- здебільшого зміцнили, а не поставили під сумнів позиції існуючих глобальних компаній і центрів з управління активами.

Управління активами багато в чому природно вписується в цифрову платформну економіку, оскільки менеджери не проводять кошти через власні баланси, а діють як посередники між емітентами цінних паперів та інвесторами.

Замість того, щоб використовувати технології для отримання конкурентних переваг на ринку цінних паперів, DAMP докорінно реструктуризують сам ринок, забезпечуючи величезну економію коштів для інвесторів і докорінно змінюючи існуючі бізнес-моделі.

Aladdin: операційне ядро фінансової інфраструктури BlackRock.

Aladdin (Asset, Liability, Debt and Derivative Investment Network) — це не просто програмний комплекс, а інфраструктура, що формує архітектуру сучасного управління активами. Розроблена компанією BlackRock, вона

інтегрує функції аналізу ризиків, управління портфелем, торгівлі та операційної підтримки в єдиній системі.

Aladdin виступає центральною нервовою системою глобальних фінансових ринків [3]. Через неї проходить понад 20% усіх світових інвестицій, а близько 70% високочастотних операцій у США здійснюються автоматично за її алгоритмами. Завдяки цьому BlackRock отримала можливість не лише управляти активами, а й контролювати потоки даних і ризиків на ринку в цілому.

Крім того важливо зазначити те, що BlackRock, також є постачальником хмарних послуг із середньорічним темпом зростання 20% і загальною ринковою оцінкою хмарних обчислень 678 млрд доларів США у 2023 році, що збільшиться до 2,4 трлн доларів США у 2030 році [4]

Штучний інтелект і аналітика даних у роботі Aladdin.

Сила Aladdin полягає у здатності поєднувати big data [5], машинне навчання та високопродуктивні обчислення для комплексного аналізу фінансових, соціальних і поведінкових даних.

Платформа обробляє величезні масиви інформації — від корпоративних звітів і ринкових даних до супутникових знімків, новин і соцмереж. Її моделі дозволяють виявляти приховані закономірності, оцінювати ризики та прогнозувати ринкову волатильність із високою точністю.

Система Aladdin Risk Platform щоденно відстежує понад 2000 факторів ризику, моделює сценарії кризових ситуацій і пропонує оптимальні стратегії реагування. Усе це здійснюється в режимі реального часу без участі людини.

Додатковий інноваційний імпульс забезпечує BlackRock AI Labs — внутрішня лабораторія компанії, що об'єднує провідних дослідників ШІ, зокрема професорів Стенфорда, для розвитку нових алгоритмів прогнозування та управління ризиками.

Aladdin як основа цифрової екосистеми BlackRock.

BlackRock активно розширює функціональність Aladdin через стратегічні поглинання та партнерства:

- eFront — модуль для глибокої аналітики альтернативних активів;
- Cassini Systems — інтеграція аналітики деривативів і маржинальних вимог;
- Clarity AI — аналітична платформа сталого розвитку (ESG).

Таким чином, Aladdin поступово перетворюється на універсальну фінансову операційну систему, яка з'єднує інституційних інвесторів, корпорації та банки в єдину мережу даних. Не випадково багато компаній, що користуються Aladdin, мають серед своїх акціонерів саме BlackRock [6] — створюючи ефект взаємопосилення впливу.

Aladdin у контексті світових фінансових ринків та "Велика трійка".

У тандемі з іншими глобальними компаніями інвестиційного менеджменту Vanguard і State Street, BlackRock формує "Велику трійку" — глобальну структуру, яка фактично володіє значною часткою світових корпорацій. Однак саме завдяки Aladdin BlackRock володіє унікальною технологічною перевагою: вона не лише управляє активами, а й керує інформаційними потоками, на основі яких приймаються фінансові рішення по всьому світу.

Платформа Aladdin стала ключовим елементом цифрової епохи управління активами. Вона перетворила BlackRock з інвестиційного менеджера на глобального координатора фінансової аналітики, де штучний інтелект, дані та алгоритми визначають нову логіку капіталу.

Цифрова платформа Aladdin не просто оптимізує ринки — вона переписує правила їхньої роботи, створюючи цифрову інфраструктуру глобального фінансового управління XXI століття.

Список використаних джерел

1. Grand View Research (2024) Artificial Intelligence Market Size, Share & Trends Analysis Report By Solution, By Technology (Deep Learning, Machine Learning, NLP, Machine Vision, Generative AI), By Function, By End-use, By Region, And Segment Forecasts, 2024 – 2030 URL: <https://www.grandviewresearch.com/industry-analysis/artificial-intelligence-ai-market>.
2. Kenney, M., & Zysman, J. The rise of the platform economy. Issues in science and technology. 2016. 32(3). 61. URL: <https://brie.berkeley.edu/sites/default/files/kenney-zysman-the-rise-of-the-platform-economy-spring-2016-istx.pdf>.
3. Осика С.Г. Куликов К. Б. Базові характеристики глобальної компанії інвестиційного менеджменту BlackRock. Ефективна економіка. 2024 № 2 <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.57>.
4. Malkiel, Burton G. Asset Management Fees and the Growth of Finance. Journal of Economic Perspectives. 2013. 27 (2): 97–108. DOI: 10.1257/jep.27.2.97.
5. The global cloud computing market size was valued at \$569.31 billion in 2022 & is projected to grow from \$677.95 billion in 2023 to \$2,432.87 billion by 2030. Fortune Business Insights, 2023 URL: <https://www.fortunebusinessinsights.com/cloud-computing-market-102697>.
6. Neef, D. Digital Exhaust: What Everyone Should Know About Big Data, Digitization and Digitally Driven Innovation. Pearson FT Press, Upper Saddle River, New Jersey. 2014.